

Aluehallintovirasto

Etelä-Suomi

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualue

PÄÄTÖS

PH 1594 A

1(4)

18.12.2013

ESAVI/5824/05.07.03/2013

Vantaan kaupunginhallitus

Asematie 7

01300 Vantaa

VANTAAN KAUPUNKI	
Kirjaamo	
SAAPUNUT	23.12.2013
Dn: <u>SOSTER/1457/00.04.03/2012</u>	

Viite

Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös ESAVI/1445/05.07.03/2012, PH 673 A, 8.5.2013 ja selvitys- ja kuulemispyyntö ESAVI/5824/05.07.03/2013, PH 749 B, 24.10.2013

VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN (338/2011) TOIMEENPANO TERVEYSKESKUKSISSA

Säännökset

Aluehallintovirastojen ja Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston (Valviran) tehtävänä on huolehtia terveydenhuollon toiminnan ohjauksesta ja valvonnasta siten kuin siitä säädetään muun muassa kansanterveyslaissa (66/1972). Neuvolapalveluista sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta säädetään terveydenhuoltolaissa (1326/2010) sekä tarkemmin Valtioneuvoston asetuksessa neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suunterveydenhuollosta (338/2011). Valvontaviranomaisilla on oikeus saada maksutta tehtäviensä suorittamista varten tarpeelliset tiedot ja selvitykset.

Hallintolain 34 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Valvontaviranomaisten toimintasuunnitelma

Aluehallintovirastojen ja Valviran yhteisen neuvolatoimintaa, koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoa sekä lasten ja nuorten ehkäisevää suunterveydenhuoltoa koskevan valvontaohjelman 2012–2014 mukaan aluehallintovirastot selvittävät asetuksen mukaisen toiminnan toteutumista kunnissa.

Selvitykset

Viitteessä mainitun päätöksen mukaan aluehallintovirasto kehotti Vantaan kaupunginhallitusta antamaan aluehallintovirastolle selvityksensä opiskeluterveydenhuollon määräaikaisten terveystarkastuksen toteutumisesta lääkärintarkastusten osalta, kouluympäristön terveellisyyteen ja turvallisuuteen sekä hyvinvointiin liittyvien tarkastusten toteutumisesta asetuksen edellyttämällä tasolla sekä lääkärin mitoituksesta neuvolatoiminnassa, kouluterveydenhuollossa sekä opiskeluterveydenhuollossa. Lisäksi selvitystä pyydettiin kaupungin toimenpiteistä ja niiden aikatauluksesta lääkärimitoitusten saattamiseksi suosituksia vastaavalle tasolle.

Vantaan kaupungin antoi selvityksensä 21.5.2013. Selvityksen mukaan määräaikaisten lääkärintarkastukset opiskeluterveydenhuollossa eivät to-

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000

fax 03 570 8002

kirjaamo.etela@avi.fi

www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka

Birger Jaarlin katu 15

PL 150, 13101 Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka

Ratapihantie 9

PL 110, 00521 Helsinki

Kouvolan toimipaikka

Kauppamiehenkatu 4

PL 301, 45101 Kouvola

teutuneet lääkäripulan vuoksi. Tästä aluehallintovirasto totesi, että asetuksen mukainen velvoite ei toteudu asianmukaisesti kaupungin toiminnassa.

Selvityksen mukaan kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä hyvinvoinnin tarkastaminen kolmen vuoden välein ei toteutunut kaikissa kouluissa Vantaalla. Tästä aluehallintovirasto totesi, että asetuksen mukainen velvoite ei toteudu asianmukaisesti kaupungin toiminnassa.

Selvityksen mukaan lääkäreiden mitoitus neuvolatoiminnassa sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa ei ole vielä asetuksen edellyttämällä tasolla huolimatta siitä, että tarvittavat lääkärihakemistot ovat olemassa. Lääkäreiden rekrytointi ei ole toteutunut suunnitellulla tavalla. Aluehallintovirasto katsoi, henkilöstön riittämättömyys vaarantaa annettavien palvelujen sisällön sekä laadun toteutumista sellaisena kuin terveydenhuoltolaki ja neuvola-asetus edellyttävät. Lisäksi tilanne on omissaan vaarantamaan kunnan kyvyn jatkuvasti ja pitkäjänteisesti toteuttaa asetuksen mukaiset velvollisuudet säädettyssä laajuudessa.

Aluehallintovirasto varasi kaupungille mahdollisuuden antaa ennen asian ratkaisemista kirjallisen selvityksen ja selityksen asetuksen 12 §:n mukaisten velvoitteiden toteutumisesta 29.11.2013 / annettuun lisäaikaan 5.1.2013 mennessä.

Vantaan kaupungin selvitys 4.12.2013, jonka on allekirjoittanut kaupungin lakimies Kai Ketelimäki.

Aluehallintoviraston ratkaisu ja perustelut

Ratkaisu

Aluehallintovirasto antaa Vantaan kaupungille huomautuksen kansanterveyslain 44 §:n 1 momentin nojalla.

Perustelut

Terveydenhuoltolain 4 §:n nojalla kunnan on osoitettava riittävästi voimavaroja kunnan peruspalvelujen valtionosuuden perusteena olevaan terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen sekä terveydenhuollon palveluihin. Terveydenhuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä varten kunnan tai sairaanhoitopiirin kuntayhtymän käytettävissä on oltava riittävästi terveydenhuollon ammattihenkilöitä. Kunnan tai sairaanhoitopiirin kuntayhtymän terveydenhuollosta vastaavan henkilöstön rakenteen ja määrän on vastattava alueen väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen sekä terveydenhuollon palvelujen tarvetta.

Asetuksen 5 §:n mukaan kunnan on järjestettävä määräaikaista terveystarkastuksia kaikille ennalta määritellyn ikä- tai vuosiluokkaan tai muuhun ryhmään kuuluville sekä yksilöllisestä tarpeesta johtuvia terveystarkastuksia. Terveydenhoitajan, kättilön, lääkärin, hammaslääkärin, suuhygienistin tai hammashoitajan on pyrittävä selvittämään määräaikaista terveystarkastuksista poisjäävien tuen tarve. Terveystarkastuksen voi tehdä terveydenhoitaja, kättilö tai lääkäri. Laajan terveystarkastuksen tekee terveydenhoitaja tai kättilö yhteistyössä lääkärin kanssa. Asetuksen 9 - 10 §:ssä on säädetty tarkemmin määräaikaisten terveystarkastusten määristä.

Asetuksen 12 §:n mukaan koulu yhteistyön ja opiskelu ympäristön terveellisyys ja turvallisuus on tarkastettava yhteistyössä oppilaitoksen ja sen

oppilaiden tai opiskelijoiden, koulu- tai opiskeluterveydenhuollon, terveystarkastajan, henkilöstön työterveyshuollon, työsuojeluhenkilöstön ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kesken. Tarkastuksessa todettujen puutteiden korjaamista on seurattava vuosittain.

Voimassa olevien suositusten mukaan (Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2009:20) lastenneuvolassa henkilöstömitoitus on 2 800 lasta / lääkäri, kouluterveydenhuollossa 2 100 oppilasta / lääkäri tai yksi työpäivä viikossa 500 oppilasta kohden, opiskeluterveydenhuollossa 2500 – 3000 opiskelijaa / lääkäri, kun sijaista ei ole.

Saadun selvityksen mukaan opiskeluterveydenhuollon määräaikaiset terveystarkastukset on aloitettu lokakuussa 2013 toisen asteen oppilaitoksissa lääkärirekrytoinnin onnistuttua. Muiden oppilaitosten osalta määräaikaiset lääkärintarkastukset aloitetaan heti, kun tehtävään saadaan rekrytoitua lääkäri tai ostettua lääkäripalvelu. Tarkastukset aloitetaan maaliskuuhun 2014 mennessä. Tältä osin aluehallintovirasto toteaa, että asetuksen säätämät velvollisuudet ovat ehdottomia. Lääkärintarkastukset ovat asetuksessa (9 §:n 5 kohta) säädetyllä tavalla järjestettävä kaikille opiskelijoille. Velvoite on tullut voimaan 1.1.2011. Aluehallintovirasto katsoo kaupungin menetelleen tältä osin lainvastaisesti ja harkitsee oikeaksi antaa kaupungille huomautuksen asiasta.

Selvityksen mukaan kouluympäristön terveellisyyteen ja turvallisuuteen sekä hyvinvointiin liittyvät tarkastukset toteutetaan kaikissa oppilaitoksissa vuoden 2014 aikaan asetuksen edellyttämällä tavalla. Tavoitteena on suorittaa tarkastukset jo kevätlukukaudella 2014, mikäli koulujen olosuhteet sen mahdollistavat. Aluehallintovirasto katsoo saamansa selvityksen perusteella, että asetuksen mukainen velvoite ei toteudu vielä Vantaan kaupungin toiminnassa, mutta kaupunki on ryhtynyt toimenpiteisiin saadakseen kouluympäristön terveellisyyteen ja turvallisuuteen sekä hyvinvointiin liittyvät tarkastukset toteutettua asetuksen edellyttämällä tavalla. Aluehallintovirasto kuitenkin toteaa että, tältä osin asetuksen säätämät velvollisuudet ovat ehdottomia. Kouluuyhteisön ja opiskeluympäristön terveellisyys ja turvallisuus on asetuksessa (12 §) säädetyllä tavalla toteutettava. Velvoite on tullut voimaan 1.7.2009. Aluehallintovirasto katsoo kaupungin menetelleen tältä osin lainvastaisesti ja harkitsee oikeaksi kiinnittää kaupungin huomiota asiasta.

Selvityksen mukaan Vantaalla on tarvittavat lääkärivakanssit asetuksen mukaisen toiminnan toteuttamiseksi. Ennaltaehkäisevän terveydenhuollon lääkäriyksikössä on ostopalveluin korvattu se resurssi, jota ei ole vielä saatu vakinaisesti rekrytoitua. Lääkäriyksikön uusi ylilääkäri aloittaa 2.1.2014 ja hänen johdollaan jatketaan lääkäreiden rekrytointia ja vakiinnutetaan lääkäritoiminta asetuksen edellyttämälle tasolle välittömästi vuoden alussa tai vaihtoehtoisesti turvaudutaan lääkäripalvelujen ostoon.

Aluehallintovirasto katsoo saamansa selvityksen perusteella, että Vantaan kaupunki on ryhtynyt toimenpiteisiin saadakseen lääkärimitoitukset suosituksia vastaavalle tasolle. Aluehallintovirasto katsoo, että Vantaan kaupungin tulee huolehtia siitä, että henkilöstömitoitus toteutuu suositusten mukaisesti vuoden 2014 aikana neuvolatoiminnassa sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa.

Aluehallintovirasto tulee jatkossa seuraamaan vuosittain asetuksen mukaisten säädösten toteutumista koko alueellaan erillisellä valvontaohjelmalla neuvolatoiminnan, koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon sekä lasten ja nuorten ehkäisevän suun terveydenhuollon osalta.

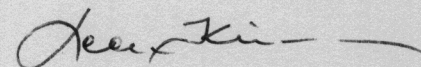
Säädökset

Laki aluehallintovirastoista (896/2009) 4 §
 Kansanterveyslaki (66/1972) 2 § ja 44 §
 Terveydenhuoltolaki (30.12.2010/1326) 15 - 17 §
 Asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta (338/2011)
 Hallintolaki (434/2003) 34 §

Lisätietoja

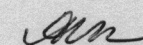
Lisätietoja antaa tarvittaessa terveydenhuollon ylitarkastaja Anne Arvonen, puhelin 029 501 6000.

Hyvinvointi ja peruspalvelut
 yksikön päällikkö
 sosiaalihuollon johtava ylitarkastaja

Leena Kirmanen

Terveydenhuollon ylitarkastaja

Anne Arvonen

JAKELU JA SUORITEMAKSU**Päätös**

Vantaan kaupunginhallitus

Suoritemaksu

Päätös on maksuton

Tiedoksi

Vantaan kaupunki,
 kaupunginlakimies Kai Ketelimäki

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira